

[ran'dan Yeni Bir Uzay Hamlesi: Bat Asya'nın En Büyük Uzay Projesi](#)

Iran Uzay Teknolojisi, İran Ulusal Uzay Projesi'nin ilk aşamalarının 2024 yılı sonuna kadar tamamlanacağını duyurdu. İran Uzay Projesi'nin tamamlanmasıyla birlikte bu bölge yerli ve milli teknolojinin merkezi haline gelecektir.

Iran News: Tesnim Haber - Geçmiş yıllarda İran'ın lideri Mamun Hamaneh, ülkenin güneydoğusunda yer alan Makran sahillerini "gizli hazine" olarak nitelendirmişti. İran'ın lideri bu ifade ile Makran bölgesinin önemine dikkati çekerek, hükümetlerin bu bölgenin kalkınmasını planlarında tutması gerektiğini vurguladı. Mamun Hamaneh, güneylinin salınmasıyla birlikte ve ülkenin ekonomisine sunacağı fırsatlardan dolayı Makran bölgesinin kalkınmasına her zaman vurgu yapmıştır.

Aralık 2012'de İran Ordusu Deniz Kuvvetleri yetkililerine hitap eden Mamun Hamaneh, Umman Denizi kıyılarının özellikle Makran bölgesinin büyük bir milli zenginlik olduğunu ifade etti ve "Her hükümet ve diğer yetkililer deniz kıyılarlarına stratejik bakarsa ilgilenirlerse Makran bölgesi İran'ın Cumhuriyeti için bir çok imkan yaratabilir." dedi.

Reisi hükümetinden önce Makran bölgesinin geliştirilmesi için ilk tedbirler alındı ancak devam gelmedi. Ancak Reisi hükümeti iktidara geldikten sonra bu yönde büyük adımlar atıldı, bunlardan biri de "İran Ulusal Uzay Projesi"nin uygulanmasıdır.

İran Ulusal Uzay Projesi, aslında İran'ın Ulusal Uydu Programı Projesi'nin adı, proje hazırlama sürecinin başlangıcını ilk kez İran Uzay Teknolojisi'nin eski bakanı Hamid Fazli Ulusal 20 Nisan 2012'de Uzay Teknolojisi Gününde duyurdu.

Sivil uydu programı merkezi olarak planlanan bu proje, canlı organizmaların programlanması, algılama uydularının ve iletişim uydularının yer ve görevleri merkezli olarak programlanmasında faaliyet göstermesi önemli bir adımdır. Bu tür programlama işlemleri özellikle ekvator bölgesine yakın bölgelerde gerçekleştirilmektedir.

İran Ulusal Uzay Projesi, Hint Okyanusu ve ekvatora en yakın noktadır. Bu, Makran bölgesini ülkenin uzay programı faaliyetleri için ideal bir nokta haline getirebilir; 2010 yılında İran'ın yeni ulusal uzay programının Sistan ve Belucistan eyaletinin güneydoğusundaki İran Ulusal Uzay Projesi'nde inşa edilecek olan bu bölgedeki uzay programı oluşturulmasının nedenlerinden biri de Hint Okyanusu'na yakın ve nüfusunun seyrek olmasıdır.

Diğer taraftan kendi etrafında dönmektedir. Diğer taraftan Kuzey

yarm küreden bakldnda saat yönüne tersine döner. Güne'e göre kendi ekseni etrafndaki bu tam dönü 24 saatlik bir süreyi ifade eder. Bu dönü için geçen süreye 1 gün denir. Dünyamz kendi etrafnda dönmele birlikte ayn zamanda Güne'in etrafnda dönmektedir.

Dünya her yerde ayn hzla dönüyor, yani ran'da yaayan bir insan, Avrupa'da yaayan bir insana göre daha hzl dönüyor. Koordinatlara göre en yüksek dönü hzn ekvatorda görüyoruz.

Yeni uzay üssünün Çabahar’da ina edilmesinin dier en önemli nedenleri arasnda daha ar yüklerin yörüngeye aktarılması meselesi yer alıyor. Google Earth'e göre mam Humeyni (r.a) Uzay Üssü 35 derece kuzeyde yer alıyor, bu üste yerin hz saniyede 308 metre, ancak Çabahar üssü 25 derece kuzeyde bulunuyor ve bunun için elde edilen dönü hz saniyede 421 metre. Dönü hz Çabahar'da ekvatora yaknlk açsndan daha fazladr, Dolaysyla üssün ekvatora yaknl açsndan yüksek hza sahip roketlere ihtiyacmz azalr ve daha ar yükleri uzaya gönderebiliriz.

ran’n uzay frlatmaların yapıldı mam Humeyni (r.a) Üssü, Semnan bölgesinde bulunuyor. Aslında uçu çeöl üzerinde gerçekliyor bu da Allah'n ülkemize bir lütfudur ama frlatmamızın eim açs ve yörüngeye yerletirilen uyduların eim açs bu üsten 55 derecedir. ran ülkenin uçu koridorunun güvenli olması için farklı açlardan da frlatma yapması gerekiyor ve ülkede bu özellikte sahip olan tek nokta Çabahar bölgesidir.

Öte yandan yeryüzünden 35 bin kilometre yükseklikteki Yer Sabit Yörünge'ye uydu frlatma ileminde güneye ve ekvatora ne kadar yaklaşırsa o kadar az enerjiye ihtiyaç duyulacak; Bu özellik Çabahar bölgesinin uzaya uydu frlatmalar için uygun bir bölge olarak seçilmesini salımlr.

‘Çabahar Üssünü Faaliyete Geçirmeyi Planlıyoruz’

ran Uzay Tekilat Bakan Hasan Salariye geçen sene yaptı bir açklamada, ‘’Nihai amaç uydu yapmak olan bir ülkenin, uydu tasarımları, testini ve yapımı ileletmek için iyi donanımlı laboratuvarlara sahip olması gerekir. Bir dier önemli konu ise yeni uzay üssü yapmaktır. u anda Çabahar Üssünü faaliyete geçirmeyi planlıyoruz.’’ dedi.

Hasan Salariye, ‘’Çabahar Uzay Üssü'nün uluslararası hizmetler de sunabilmesini

amaçyoruz.’’ açklamasn yapt.

Çabazar Uzay Üssü’nün tamamlanmasyla birlikte bu bölge yerli ve milli teknolojinin merkezi haline gelecek.

ran'n lk Uzay Üssü Gelecek Yl Tamamlanacak

ran Uzay Tekilat Sözüsü Hüseyin Deliriyan "ilk yerli uzay frlatl üssünün, güne e zamanl yörünge temelli uydular, kat yakt taktiksel frlatma füzeleri ile yörüngeye gönderme kabiliyetine sahip olacak." dedi.

ranl yetkili ayrca "Çabazar üssü, ran Uzay Tekilat tarafndan yönetilen en önemli projelerden olup mega proje saylmaktadr. Bu proje hükümetin onayyla 11 yllk arann ardndan tekrar balatld. Bütçenin ayrmas ile beraber yapm aamasna geçildi. Çabazar yerli üssümüzün üç faz ve etab olacak. Mevcutta birinci etabn ortasndayz. Gelecek senenin ilk 6 aynda birinci etabn tamamlanacan umut ediyoruz. Bu üs, Güne E Zamanl Yörünge temelli uydular, kat yakt taktiksel frlatma füzeleri ile yörüngeye gönderme kabiliyetine sahip olacak." dedi.

ran Uzay Tekilat Sözüsü, "Bu üssün ilk aamas olan alçak yörünge frlatmalar platformunun gelecek sene tamamlanmasna ahit olmay umuyoruz. Planlara ve 10 yllk uzay programdaki görevlerimize göre, çeitli yörüngelelere eriim için öz el bir pencere salayan bu üssün stratejik konumu da dikkate alndnda, yaklak 8 yl içerisinde uluslararası frlatlar da bu üsten gerçekletirmek istiyoruz. Çevre ükelerini de bu üste oluturulacak kapasite ve altyapı kullanmaya ve frlatmaların bu üstten balatmaya davet ediyoruz." ifadelerini kulland.

14 bin hektarlık bir alanda ina edilecek Çabazar Uzay Üssü’nde en az 1000 bilim insan ve uzman çalmas bekleniyor.